

Внутрішній ринок ЄЕС

Д-р Ганс-Дітер Кушель

Внутрішній ринок ЄЕС побудований на принципі, згідно якому товари однієї держави-члена ЄС випускаються у вільний обіг в усіх інших державах-членах, а випуск на ринок відбувається на умовах, що не відрізняється від умов, створених для власних товарів. Це означає, що дискримінація товарів, вироблених в інших державах-членах, забороняється, а спотворення конкуренції не допускається.

Спільний ринок побудовано на спільних економічних засадах та спільних вимогах щодо виробленої продукції. В Співтоваристві, що утворили різні держави-члени, спільні нормативні положення та вимоги щодо виробленої продукції розробляються шляхом гармонізації законодавства (т.з. гармонізована сфера). Усі виробники держав-членів повинні керуватись цими положеннями. Якщо гармонізованих вимог по відношенню до товарів не існує, кожна держава-член може застосовувати власне національне законодавство, що визначає вимоги по відношенню до виробленої продукції, чи розробляти нові закони. Існує так звана негармонізована сфера, тобто сфера, де нормативні положення держав-членів відрізняються.

Загальний принцип

Чисельні обмеження імпорту та експорту товарів, а також всі заходи, що мають подібний ефект, забороняються (стаття 28, Договору про ЄЕС).

Останнім досвідом Співтовариства стало об'єднання Німеччини, де одній країні довелося застосовувати *acquis*. Східній частині Німеччини, т.з. НДР, довелося застосовувати спільний доробок об'ємом близько 20 тис. постанов та директив Ради. Для застосування директив в харчовій та фармацевтичній промисловості, сфері охорони довкілля та по відношенню до продукції промислового сектору необхідно було змінити виробничі процеси. Оскільки об'єднання відбулось у вкрай стислі строки, відповідно скорегувати усі виробничі процеси протягом такого короткого часу було неможливо. Виробництвам, які неможливо було змінити протягом короткого часу, надавались короткі перехідні періоди. В результаті певні товари все ще могли вироблятися згідно вимогам колишнього НДР, хоча їх і не випускали на ринки держав-членів. Більші перехідні періоди надавались в сфері охорони довкілля (викиди сірки внаслідок експлуатації вугільних електростанцій, якість води та заборона викидів небезпечних речовин в річки та водойми).

Проблеми, з якими стикаються країни, що готуються до вступу, хоча їх й не можна об'єднати, різні. Для прийняття *acquis* необхідна національна парламентська процедура. Проекти законів, які трансформують директиви в національне законодавство, мають подаватись на розгляд парламенту національною мовою.

Для трансформації директив в національне законодавство уряд має вирішити, яке міністерство стане головним в питаннях координації різних інтересів інших міністерств, і яке міністерство подаватиме в парламент проекти національних законів, що трансформують директиви в національне законодавство. Крім того, в рамках самого міністерства-координатора має бути засновано координаційний підрозділ, що займатиметься питаннями координації між міністерствами та співпрацюватиме з Комісією.

Для новостворюваних інституцій необхідно закупити обладнання та найняти персонал з відповідними знаннями. Контролюючі інституції повинні бути незалежними, що означає,

що вони мають знаходитись поза впливом уряду. Вирішення цього питання є проблематичним в країнах з недемократичною системою правління. Закупівлі обладнання та прийняття на роботу кваліфікованих працівників вимагає залучення значних фінансових ресурсів з боку уряду.

Рекомендації для України

Перед тим як давати поради з яких директив необхідно почати трансформацію, необхідно визначити структуру експорту. Уряд України має проаналізувати продукцію, що експортується до ЄС та визначити ті продукти, які країна має шанси експортувати в майбутньому. Продукція, що постачається до ЄС, має задовольняти вимогам директив. Процес трансформації необхідно починати з директив, що містять вимоги по відношенню до цих продуктів. Що стосується харчової промисловості, то наступні директиви мають бути трансформовані в національне законодавство: директива 2000/13/ЄС щодо маркування, директива 93/43/ЄЕС щодо молочної продукції, вимог до бійнь та будівель, де виробляються харчові продукти, директива 89/107/ЄЕС щодо дозволених речовин. Що стосується виробничого сектору, необхідна трансформація таких директив: директива 87/404/ЄЕС щодо апаратів високого тиску, директива 88/378/ЄЕС щодо іграшок, директива 89/106/ЄЕС щодо будівельних матеріалів, директива 89/336/ЄЕС щодо моторів, директива 73/23/ЄЕС щодо електрообладнання, директива 92/59/ЄЕС щодо безпеки продукції.